

Prologus

Sincipit expositio plogi fm britonē i libr̄ Josue.
Andē finito p̄tatencho. ille plog in q̄ng
pres diuidi p̄incipales. in quar p̄ia p̄iens
opus ordinar ad p̄cedētē ventatenchii cuz
dicat. Landē finito re. In scđa lectorē red.

dit attenti, ibi. **D**o-
nem'q; l'ecores, In-
teria spesit detrac-
tiones emulorū, ibi
Unde cessit arcuato
vulnere rc. In quar-
ta eos multiple xfu-
sat, q; nibil ex trāsla-
tione, ix, putabant
recipiendū, ibi. **D**
si ver' rc. In q̄nta p-
ponit post isti xples-
tione opis se trāsser-
re ad explanationez
phar, ibi. Ceterum
post sancte paule rc.
Littera sat; plana ē
Inde paucas, subdi-
uisiōes faciemus;
a Landem finito
pentateu, mōysi, re-
lur grādise, li. **D**e-
thaphorice loquitur
ad modū debēns v-

debitorum q̄ solutionē debiti liberaf a creditoris obli-
gatione, sic bellatio, translatō p̄tateuchō liberalis est
ab obligātōe trāsferēdī pentateuchū, q̄ desiderio tene-
bat. Et p̄tateuchū dī a pena, qđ ē q̄nq̄, et teuchos qđ
est volumē, q̄nq̄ stetit volumen. Origenes fīm gre-
cos addit p̄tateuchō duos libros, s̄. iōsue et iudicū, et
vocat p̄tateuchū ab epra qđ ē sep̄tā, teuchos qđ est
volume. Illas itaq̄ liberati, q̄sī dī grādi fenore, h̄ ē s̄, dī
grām obligatione. **M**anū mittim⁹, i., operā date isten-
dū ad interpretāndū iefum filium naue. Nota q̄ iōsue et
tehus idē ē nomē. **E**gnomina⁹ ē aut̄ a patre iefus na-
ue vel iofis bennū, i., filii naue vel filii mun ad vitaz ie-
su filii strach, pnepotis iefu magni sacerdotis, q̄ scripsit
ecclasiastī. Et nota q̄ scđm hebreos b incipit deis or-
do veteris testi, q̄ dīl̄ inguit vel testim⁹ in tres ordines
primum vocat legem, scđm p̄phas. **T**ertium agiographa-
m̄ in lege ponit q̄nq̄ libros moysi. In p̄phet̄, vñ, iōsue
judicū, Samuel, Malach, Esaiaz, Iheremias, Ezechie-
lē, z. et p̄phas m̄ores, in agiographis, i.e. libro re-
te, q̄l̄sp̄sum, hi dicunt agiographi, scđm scripta, ab
agios qđ ē sancti, et graphe qđ ē scripture, nā grapho
et b̄s̄ grecū idē qđ scribo q̄sī sancte vel scđm scripture,
qđ nomē cōe et cibō sacre scripture libris. Et q̄ bi no-
uē nō habuerūt eminētā p̄ cereris, fīm quā agnominā-
rent, sō cōnoie p̄tēn sūt idē iob, dāuid treas salomōis
libri, daniel, paralipomeno, esdras, hester. Altī q̄ super
sunt, liber iudith liber machabeorū, liber sapie et ecclī-
astic⁹, liber thobig, et pasior q̄ apocriph⁹ dicunt, q̄ auto-
res eoz ignorant. Et dī apocriph⁹ ab apo q̄i ē valde et
criphon qđ ē obscur⁹ q̄sī valde oblicui⁹, enī dicunt apo-
criphe v̄gines, i.e. valde obscure, q̄p̄ lapades sunt extin-
cte. Dic exponit m̄ḡ mathe⁹ v̄ndocuiesis, scđm alios
dī apocriph⁹, ab apo qđ ē de, et cristi qđ ē secretū, q̄sī se-
cretū occult⁹, i.e. dī niuero secreteor. Vel dī ab apo et cri-
phon qđ ē abscondo, q̄sī abscondit⁹. Quia vo dī vitare istorū li-
broz nō dubitat ab ecclī recipiunt **D**icitum⁹ in quam
manū, ad interpretāndū ibim naue, i.e. librū iōsue,

In cipit plogus beati
Hieronimi psbyteri in li-
brum iosue.

Grande finita
pentateucho
moysi velut
gradi fenore
liberati ad ie-
sus filium nauem anum mit-
timus quae hebrei iosue ben-
num i. iosue filium nunc vocat
et ad iudicium librum quae so-
phii appellat ad ruth qz
et hester qz hisdem noibz ef-
serunt. **E**n uniusqz lecto-
re yit silua hebraica znoim

ē debiti liberaſ a creditoris oblī
trāſlato pētare ucho liberat' est
di penitentia eū, q̄ desiderio tene
i penta, qd̄ ē qm̄q, t techos qd̄
net volumina. Origenes fm̄ gre
duos libros, s. iōsue t iudicū, et
p̄ta qd̄ ē septē, t techos qd̄ est
operati, q̄ s. grādi fenore. B̄ ē s. d
anū mittim'. i. operā date iten
iesum filiu naue. Mota q̄ iōsue t
nominal' ē aut̄ a patre iesu na
ili' naue vel fūt' nun ad dñas ie
s iſu magni ſacerdot, q̄ ſcripsit
ſecundū hebreos b̄ incipit ſcōs or
inguit ret' testim̄ in tres ordines
com pphas. Lettū agiographa
zos moyſi, jn, pphetj, viii, iōsue
alach, Eſaiaz, H̄ieremiu, Ezechie
l, jn agiographis, ix, libros re
agiographi, i. ſctoz ſcripta, ab
rabe qd̄ ē ſcriptura. Ma grapho
q̄ ſancie vel ſctoz scripture,
acre scripture libris. Et qz bi no
nā p̄ ceret, fm̄ quā agnominā
ſut idē iob, dauid tres ſalomōis
menō, eſdras, heſter, Alij q̄ ſuper
er machabeor, liber sapie t ecclī
ſtō q̄ apocriphi dicunt, q̄ aucto
re apocriph' ab apo q̄ ſi valde, et
q̄ ſi valde oblitus', rī dicunt apo
e obscure, q̄ lapades ſunt extin
mathe vindocinēſis, ſcōni alios
qd̄ ē de, t crisis qd̄ ē ſecretū, q̄ ſi ſe
re ſecretor, Uel d̄ ab apo t cripo
codiū? Q̄ uia ho d̄ vitate iſor li
elia recipiunt M̄itum' in quam
i ibm naue, i librū iōsue,

b Quæ he. io, be. i, iosue filiū nūn vocat̄ ad iudicēs li-
brū quæ hebrei sōphim appellat̄ q̄ iudices describīs vs
q̄ ad hēly sacerdotē, et ob b̄ dr̄ iudicū tāq̄ a materia, vi-
def̄ tñ q̄busdā auctorib⁹ sic noiat̄ vt q̄si cronice scribē-
do, cūliber iudicū tps̄ suū l̄ actib⁹ redēgent. Qui sānt̄

² distinctiōes p mēbra.
diuisas diligēs, scriptor
cōfuerit, ne r nē labor^m r il
li² studiū peat^o. Ut v i pri
mis qd̄ sepe testat^o sum,
sciant me nō in reprehēsio
nē veterū nouā cūdere,
sicut amici mei cūminan
tur sed p vili portiōe of
ferre lingue mee homini
bus quos tñ nostra dele
ctat ut pro grecorū hexa
plis que r sumptu r labo
re maximo indigēt editio
nem nostram habeat. Et
sicubi^b in antiquū volumi

os libros translatis
hieronym⁹ greco i
latinis ad petitionē pauli ⁊ eustochij, sic scribir i hysto
rīs. Contrariū vī finis illi plogi, cbi dī. Ceter post sc̄tē
paulē dō mītrōne hos libros eustochio negare nō pos
tuīt q̄ vī q̄ post mortē paulē ab eustochio rogat⁹ libro
vītos trāstulit. Solutio, sīl fuit rogat⁹ ab eis, ⁊ eis p̄ce
sit. Uī mortua paula eustochio negare nō debuit, qd
ena cū paula p̄mit⁹ spetrauit, vīl ⁊ si post mortē pau
le trāstulerit, si ap̄ter p̄cedēt ei⁹ petitionē b̄ fecit.

f *D*ominus uos leg. in hac seda pte reddit attemp*tum* les
ctore*r*, p*ri*o insinu*at* op*s* difficultate c*u* dicit. *M*ones
mus*g*lectore*r* et silua*r*, multitudine*r* obscuritate*r* he-
braic*o* no*m*. **g** Et d*icit* cor*p* h*er* m*e*, i*sp*a-
cia. **i** *D*iversas a nobis. **k** *D*iligens*r*, solitus.
l *S*criptor c*on*fuer*it*, ne t*an* labor*r*, que sustinem*r* istius
diosa no*m* distinctio*n*. **m** Et ill*o* lec*t*. **n** *T*rus
d*icit* cor*p* h*er* m*e*, i*sp*a-
cia. **o** *D*iversas a nobis. **p** *D*iligens*r*, solitus.

qui peat. Lutile nat p noīm dūlione. Ieo hūlū tēc
cūlans redit afterū lectorē ondēs opis mltiplicē vti
litatē. q; em ab emul ei iponeba. q; ad fugationē.

vituperatione, &c. interptu nitebat, excludat le dices.
o Et eti pri. i principio. p Qd se, test, susupra i
epla ad desideriu. q Sciat lector. r De no in

rep.ve,no,cui,fablicare imp.ri, in epia ad dendera i
uenies declaratione eples significatioes huius vbi cui
dere,veteres appellat septuagita interpres,qz p alios i
terptari sunt. s Sicut amici mei,i amicis i
xt sit autem basis. t Luminant, i crinita imponit

vi in amicis. Et Criminat i passiuā significatiōe ut sit sensus. Sic amici mei, q̄ me amat et mē trāslatiōē cōmedat Criminat, i passiuā significatiōe, i. culpā a criminatōrū emulsi. v Sz port' scier lector' mie p̄ vi li poz. B̄ expositū ē i seplā ad desideriū circa principiū Sciat inquā me offerte lique mee hōib⁹bus, s. latiniſ. x Quos tñ nra dele. Iz sum vilia i reputatiōe emulsi⁹ plures tñ latini delectat i scriptiñ nris. Uel p illis qđ dic q̄s tñ scripta nra delectant inuit se nō futiliose q̄ busiq̄ sua scripta i gerere h̄ tñ offerte bis q̄b⁹ nouerit et placere. Postmodū subdat opis miltiplicē utilitatē

Prologus

tē dicens et p. grecorū ē. nām editionē habeat. q̄ modis
ēi reghū sumptū et labore tpatū. Sic dicit Eusebius i. vi. li.
ecclastice hystorie Origenes famosissimos codices pri-
mū apofuit. in q̄b p. singulas collinellas sepatim et re-
giōē op̄ vīnūscūlūs interptis descripsit. Et p̄to oīna
ip̄a hebreica vība he-
breicis līris poneret.

Scđo loco q̄ ordines
grec̄ leis hebreia vba
dsc̄ribet. Tertio aq̄
le edutionē subiungit
Quarto synmachī.
Quinto septuagīta in
terptū q̄ nr̄a e Verto
theodorōis edutionē
collocat. ⁊ p̄f hm̄i
cōpositionē ip̄a exem
plaria noīauit hera
pla. i. ser simplici ordi
ne scripta. b Euilebi.
Em b strue l̄am p̄ce
z Ut habeat (dērē
titam edutionē p̄ he
raploſ grecos. i. p̄ ex
emplariib⁹ dictay edi
tionū ap̄d grecos in
sex collinell⁹ descript⁹.
Motu q̄ hexaploys
trisyllabū ē. Est ei ibi
oy greca dyphragus.
q̄ sonat. i. tā ap̄d gre
cos q̄ apud latinos.
Et dicit herapla ab he
ra q̄d est sex. ⁊ plors

qd̄ ē plica q̄si ser plic̄. i. ser colūnāl' descripia. Tiel ab he
ra qd̄ ē ser et plojs qd̄ ē simplex vel rectū q̄si ser simpli
ces vel rectas editoēs h̄stia. qd̄ simp̄t in recta linea q̄
libet scribebas. Et declinat herapl̄a. os̄i. plis. Qd̄ eīm̄ d̄r
herapl̄ojs scripture ḡc̄a ē. s̄i herapl̄us d̄z pferri. Qd̄ at̄
debeat aspirari. vel saltē p. s̄. initiale l̄az scribi. p̄z p. f̄si
dor. q̄ d̄ic ethunol. iii. Ser et septē a ḡc̄o veniūt. i. mul
tis em̄ nob̄ q̄ in ḡc̄o aspiratioē h̄st nos p. aspiratio
ne. sp̄onim̄. Inde ē q̄ p. hera ser. et p. hepta septē pon
mus. sic. p. herpillo herba serpillū. Que indigēt magno
sūptu. i. magnis exp̄es. cūkīm ea series biblia scribereb̄.
Et mario labore q̄ntū ad studiū optet em̄ p. series ea
dē sūta peurra. Sic p. vtilitas trāslatioēs h̄biero. q̄ sū
pruositatē refecat. et laboře abbreviat. Insup et hebra
a. Et sicubi. (cā vitatē alij plen̄? explicat. Inde d̄ic.
id est h̄i alicubi. b. In antiquis voluminū lecti. dubi. s.
in trāslatione septuaginta. c. H̄ec illi. mea veterib̄o
d. Lōseretes innueniāt. i. mea. s. editioē. e. Qd̄ requi
rūt de hebraica vitate. Itē alia vtilitatē sue editioēs in
nuit. s. vitatā exēplariū p̄fusionē. vñ dic. Dico q̄ habet
ant utam editionē. f. Magie cū apd latinos tot sint
erē. a se disrepātia. g. Quot sūt codices adeo em̄ iaz
variata erat editio septuaginta. q̄ rix duo codices i. ali
q̄ discordabāt. h. Et vñfūsq̄ sciolus. i. Pro arbit
rio suo. vel ad. vel subtra. qd̄ ei vñsū ē addendū vel sub
trahendū trāslatio. lxx. l. Et vñiq̄ nō possit vñp̄ esse
qd̄ dissonat. q̄ p̄metatē discordat. qd̄. s. ouersa ztinet et
l. Uli celis. qn̄ hac tertia pte sp̄eset d̄tractō (aduersa
nes emulor. et tāgit tria malā q̄ d̄tractorib̄o ueniūt. sūt
em̄ venenosī i corde. dolosi i ore. gnocios i ope. Venos
itas tāgitur cū d̄i. l. Uli cestat arcuato. i. obliqui
m. Vulnerez nos h̄insurgeresco: pl̄. Scorp̄ in canda
bz aculeū. et a posteriori p̄cuties facit vuln̄ obliquū. qd̄

valde difficile ē ad sanādī. et tñ i facie blādīf. cui assūm
laſ detracorū illudicre. ir. In ore suo pacē cñ amico suo loq
tur et occulite ponit ei infidias. n. Et sc̄m op̄ veue
cāpere lin. defūtār. p̄. Venenū aspidū sub labiis eoz. L. car
co de qđ lingue subiaceat fūi dispositionē mēlvoz. L. car
pe. i. rephendē. blādī.

¹ponebas scâdaluim: ² hec
fecisti: ³ tacui. ⁴ Existima-
sti mihi q̄ ero tuī silis ⁵ argu-
am̄ te: ⁶ et statuā ⁷ faciē tuā.
⁸ Que enī audieris vel le-
gentis virilitas est nos la-
borando sudare: ⁹ et alios de-
trahēdo laborare: ¹⁰ dolere
iudeos q̄ calūnandi eis et
irridendi xpianos sit abla-
ta occasio: ¹¹ et ecclie holes:
id despicere imo lacerare:
¹² vñ aduersarij torqueant
¹³ Qd si ver¹⁴ eis tñi intre-
tatio placet: q̄ tñ non dis-
plicet et nihil extra recipiē-
dum putat: cur ea que sub
astericis et obelis vel addi-
ta sunt yl amputata legūt
et negligunt. Quare da-

Lyndi q̄rumlibet rex om̄nitio proportional. Et p̄soni
tur x̄im⁹ a un. i. eōs, assibil. i. in q̄ mores cocorditer
com̄p̄ti et cōpositi sūt. Et unde dicitur x̄im⁹ as. om̄nisc̄e sp̄o-
nere ordinare, p̄pare. i. Sedēs in cathedra p̄suleitie,
v Adversus fr̄m tuū, natura. p̄ Roeb̄as, i. aduers-
sus filiū m̄ris tue, vel ecclie, v Ponebas sc̄adū, i.
detractiois offendiculū. Sc̄adū ē dictū vel factū min⁹
rectū, alteri p̄bēs occasiōne ruine, greci ē v̄sus. Sc̄adā
lī equocat. obx. ip̄actio casus, 3 l̄dec. p̄dicta,
a Fecisti et racun. expectas ad correctioēs sine ad p̄misas,
b Existimasti uniq̄ q̄ ero tui filiis, i. iniust⁹ sicut tu.
c Argua te, de p̄ctō tuo. d Et statuās faciem tuā, i.
e Que em̄ audieris p̄cta tua, s. detractiois et emulatiois
r̄c. hic ostendit detractor p̄ nicioſitas ī impedīdo hom̄i
coē, qđ em̄ vtile ē alij, reddit abom̄inabile, vnde dicit,
e Que em̄ audieris r̄c. et alios, s. emulos, f Detrahē
do labore, q. d. nullā ē utilitas legētiū sine sint ipsi detra-
hētes, siue alij. Itē repeate, et q̄ utilitas ē. g Dolere in
deos, i. indei dolēt. h Q, calumniādi eis r̄c. q̄r̄ mo-
si p̄fit calumniari et irritare xp̄ianos p̄p̄ translationē, lxx. in
q̄ m̄la deficiebant de veritate hebraica. i Et ecclie
boies, i. fideles. k Id despiciere immo quod plus ē
lacerare, id est detrahendo discerpere ad modū lane,
l Usū, i. ppter qđ, m Aduersarij, ecclie indei, s.
n Torquant, i. crucient, multū em̄ agustiāt de s. q̄r̄ mō-
bēm plene hebraicā vitatē, sic q̄ osidū mala q̄ faciūt de
o Qd si vet⁹ r̄c. in hac q̄rtā pte eos m̄lti (tractores,
pliciter p̄futat, q̄r̄ m̄b̄l extra translatioēs septuaginta puta-
bat recipiendū, et prio p̄futat eos de st̄epū vitas agniti
In correctioē em̄ quā origenes fecerat m̄ltariderat addi-
ta, et m̄la subtracta, m̄ci tñ xp̄p̄ b̄ volebat credere vitati, vñ
dic. o Qd si vet⁹ a. lxx. p Eis tñ interpr̄atio plac̄
q̄z m̄bi si displiceret singule inq̄ntu segit v̄tate hebraicā.

Prologus

Lur ea q̄ sub aſter. te legūt ecce agnitione veritatis.
Et ne, ecce, p̄tept̄, q̄ nō acq̄escit. Iuxta i ep̄la ad deſideriū iuueni plent̄ d̄iſta correc̄tiōne origēni, et q̄d si ḡnificet aſteric̄, q̄d obel̄, rbi talia signa ponunt̄ exte‐
 tūs. Sc̄do p̄futat eos de opinōis singularitate, ppter
 quā nolebat seq̄ cō‐
 ratē ecclie. vñ dicit.

Quate danielē
 uera theodotiois tra‐
 ditionē, et nō iuxta se
 p̄tuaginta.

Ecclie ſuſce, et n̄i
 iſi nolebat ſuſcip‐
 e, cū t̄ dicat h̄iero. q̄
 liber daniel fm̄ trā‐
 lationē. lxx, recto in‐
 diſio repudiat̄ ſit. ſi
 eut legi in p̄cipio
 p̄logi ſup̄ danielē
 temo p̄futat eos de
 iudic̄i diſtriſte. q̄

p̄medabat̄ q̄ recipiēda nō iudicabat̄. vñ dicit. **L**ur
 ori. mi. i. mirabili ſomēdāt̄. Lomēdābil fuit origēnes i
 mīlīs, ſic testaſ h̄iero. i li. illuſtrū r̄t̄oy dices. Orie‐
 nes q̄ ad adamāt̄ alexandrii diſp̄ſa ecclia. xvii. etatis
 ſue anno catheſion. L. doctrinaz opus aggressus poſtea a
 demetrio euſidē v̄bis ep̄o in loci clementis p̄ſuſteri
 p̄firmat̄ p̄ mīlīos annos ſtoruit. Q̄ uis ignorat̄. q̄ t̄m‐
 bauent i ſcripturas ſacras ſi uiciſet etiā hebreā lingua
 ſetans ḡt̄iſq̄ ſue naturā eduſteret et excepti ſeptuagita
 intertibz, alias q̄q̄ editiōes i enī ſagregat̄ volumē
 aqles, p̄tici, pſeliti, et theodotiois ebionei et ſymnia,
 cbi emidē dogmat̄. P̄teretra q̄nt̄ ſextā et ſeptuam
 editionē. q̄s etiā nos d̄ ei "bibliotheſa habem", multo
 labore reppit̄. et cū ceteris editiōibus ſp̄auit te.

Lur origēne mirans et eusebiū p̄phili ip̄o dico.
Luctas editiōes, q̄ in enīuero ſunt ſepte. ſicut p̄t̄
 ex v̄bis h̄iero. s. p̄tio. **S**ilt. i. p̄corderit. **D**if‐
 ferētes. i. exponētes. Differo li. r̄u. rere. differēti. ſicut
 ait h̄ingu. d̄r̄ loq̄ ſa. p̄ieter. dictere. p̄firmare. d̄ eusebīo et
 p̄philo nō legi q̄ noua fecerint editionē. ſi origēnis
 vulgauerit trālationē. d̄ his dicit h̄iero. illi. illuſtrū
 r̄t̄oy Eusebius caſateſe paleſtine ep̄s i ſcriptur̄ diuīs
 ſuicioſiſim⁹. c̄bliothecē diuīe cū p̄philo martyre
 diligētissim⁹ p̄uelliſator edidit i finita volumia. Et ſub‐
 dit ibi cām q̄re dñe hic Eusebius p̄phili. dicens. et ob
 amicitia p̄phili martyris ab eo ſignōmē ſortit̄ est
 ſicē in eode. P̄phili p̄ſuſter eufebiū celariſis ep̄i ne
 cefari⁹ ſato bliothecē diuīo amore flagrauit, et mat‐
 ūna p̄t̄ origēni volumina ſua manu deſcripſerit te.
 Dic oſia ē iouſcretio emulor̄ origēne et eusebiū omen‐
 dāt̄. et t̄n̄ eoz ſcripta fideliter tradita temere iudic‐
 bat nō eē recipiēda. ſuſcetes ſolis. lxx. q̄to q̄ iponebat̄
 ei q̄ ſalfa ſcripſiſet i ſua trālationē ſutat eos oſidēs ea
 va clie. ſi in trālationē. lxx. deſicere. vñ di. a. Aut q̄
 ſuit li. ul. poſt q̄ ſeptuagita ſa dire. ſed ſc̄m opinōiue eoꝝ
 me i trālationē mea. b. P̄oferre q̄ ſalfa ſunt. ita di‐
 cebat emuli. q̄ ex q̄ ſeptuagita ſa diuertit̄ et h̄iero. ſtu‐
 te egerat addēd oꝝ ſalfa ſunt iō aut̄ reputabat̄ ſalfa. q̄
 nō imuenieban̄ in trālationē. lxx. q̄bō ecōtrario oſidit̄
 ea eē ſa. p̄ noui ſellū. in q̄ t̄a dicta testiōnia aſſumāt̄
 trālationē. lxx. deſicere cbi ibi nō iuueniāt̄. et ecouerto
 q̄d dicit̄. c. Vñ aut̄. n̄i d̄ titat̄ hebreica. d. In‐
 no. te. q̄ ſeptuagita ſonunt̄ ſa ad deſideriū. e. P̄o‐
 bare ſelliōnia aſſumpta. ab aplis et euāgelistiſ.
 f. P̄oferūt̄ emuli. g. Que i li. ve. lxx. interpt̄um.

Nō ba. q. d. ſtat ap̄los et euāgelistiſ ſa ſcripſiſe ſi ſeptuagita ea nō ſcripſerūt̄. et i trālatione mea ſcri‐
 pta ſunt. ſa ſcripſi. et ſeptuagita ſuut diminuti. Me at‐
 credereſ q̄ ſu p̄adicta diuiferit ad iactātiā. excusat ſe di‐
 ces. q̄ ſi dixit ad refelleđā unī dōr̄ calūmā. i. falsi cru‐
 minis ip̄ oſitionem

Hec vi. n (vñ vi.
 oīno inquidis calūm‐
 taribz. i. falſa crimi‐
 a. i. Læc ſpōneſibz.
 re vi. i. ſub diſiunis
 latiōe trāſire.

Leter post ſācte
 paule te. In hac q̄n‐
 ta parte p̄ponit poſt
 iſi ſp̄is ſpleriorē
 trāſferre ſe ad p̄phaz.
 explanationē ita pla‐
 na eſt. et ſubdiuſiōes
 p̄ ſe patente.

Leteriſ. i. ſed.
Poſt ſācte paule dormitionē. i. morit̄. Poſt ei
 ſanctor̄ ſi dormitio. zoh. ri. Lazar⁹ amic⁹ n̄ dormit.
 Et. i. Thesal. iuſ. Molum⁹ vos ignorare d̄ dormiētibz
 te. Iſta paula romana fuit matrona nobilissima. vt po‐
 ſte p̄ ſia romani ſenat̄. cui⁹ vita ſcripſit be. h̄iero. cui⁹
 mi⁹ fuit bleſſilla ſc̄ipionū gracioſuq̄ p̄genies. p̄ ſi ſi ſo‐
 gal⁹ agamēnōnia ſoboles. Loroci⁹ marit⁹ ipſi⁹ deſeſ‐
 dēs d̄ ſirpe enee et iulior̄. Hec itaq̄ paula q̄nq̄ libe‐
 ros edidit. bleſſilla. paulinā matrē p̄machiū. eufochiū
 ruffini ſorocū. vide ep̄la. h̄iero. ad p̄machiū d̄ voſ‐
 ratione pauline. ibi nulla ſit mentio mi⁹ d̄ tribz ſilia‐
 bō q̄ dne iā erat mortue. s. paulina. bleſſilla. ſic ſi in
 fine illi⁹ cple. C̄liq̄ or̄tēs et occidētis epos ob q̄ſdaſ
 eccliaſ diſiſſionē ſomā ipaſeo lfe. trāſiſſent epiphā
 niū ſalamine cypri ep̄m hōſpītē habuit. et paulinū an‐
 tiōchene v̄bis ep̄m i alia manētē domo q̄li ſp̄i ſuſ hūa‐
 nitate poſſedit. q̄ accenna i trūtibz et etacta hyeme redi‐
 eūtibz epis ad ecclias ſuas ip̄a aſſumpta ſectum eufo‐
 chio ſigle cū eis nauigavit. et cypri deſe d̄ieb⁹ ſmorata
 iuſtratiſ monaſteribz refrigeria ſumptū fratribz dereli‐
 quit ide p̄ ſenilitā ascēdēs antiochiā ſancti paulini
 modiciſ charitate detēta. p̄ maritūm iter ascēdit h̄ie‐
 roſolymā. et iuſtratiſ ſanciſ loc̄ ſerre. p̄miſſionis do‐
 cēdit in egyptū. et iuſtratiſ heremitiſ atq̄ monačhiſ
 ibi d̄ ſētibz h̄iſtare iter tot milia monačhoꝝ cū pueſſiſ
 cupiebat. ſi cū mai⁹ deſideriū ſanctor̄ locoꝝ eſi retratiſ
 ſet i berhēle ſeneca. i. q̄ edificauit tria monaſteria b̄
 gini. q̄s e diversis pulchris p̄gregauit. et in tres turmas
 diuiliſ. ita diuiliſat̄ ſi ope et cubo ſepate. psalmis et ora‐
 tionis iūgerent. mane hora tertia. ſexta nona. vesp̄e. et
 nocti⁹ medio p̄ ordinē psaltiliū canebāt. Auit i ſc̄d. p̄
 poſto ſome ſanos q̄nq̄ berhēle ſanos. x. oē viſetibz i
 plenit ſanos. lvi. mēſes. vii. dies. x. Ita ſcribit h̄iero.
 de q̄ dñe h̄ Lui⁹ vita trūtibz exēpli ſi. p̄cib⁹ iſi⁹ et enſto‐
 chij ſuſe et mīlīos libros trāſiſſit. et p̄metarioſ edidit
 n. Et poſt hoſ li. i. poſt hoſ libros trāſlationē.

Quoſ eu. te. negare nō potui. ſi. qui transſerret̄ q̄
 aſi mīlī ſue dormitionē id ei. p̄miſſerūt̄. p̄ Decreui⁹
 m⁹. i. p̄poſiūm⁹. Hā deſerco iſ. ſic ait huguatio. d̄ ſp̄o
 nere iudicare. ſtatuerē. deliberare. diſiſſire. Decreui⁹
 i. p̄poſiūm⁹ inq̄. Hā ſpi. hoſ re. ar. i. di. viuā.

Inſubere. i. iſtare. ſ. Explanatio n. i. expositio n.
 i. Prophaz. maior et minor. et p̄cipue minor q̄bi ex‐
 positione p̄machiū poſtulabat. De iſubere notaſiſ ſi
 iſubere iſubere mateſi. et addidēt con. Auturiat diſ et

Liber

ad comedunt. subiacet hosti. **R**at p re iacet. ob obit
de languet i instat. v **I**t omis. iā diu op'. i. diu iter
polati. r **C**uasiqđā postlimio repeteret. **M**ora q
h liminū d. captiuitas t exiliū expullio. pullio etra
lumen. vñ p positione d. h postlimiū. i. reuersio d ex
ilio ad iura q amiserat.
Rat. vel ius qd̄ q̄s si
bi vēdāt in rebō su
is post h̄mōi reuer
sionē vñ postlimiū?
a. um. d. ille q̄ post
h̄mōi reuersioz iura
q̄ amiserat resumit.
q̄ ḡ naum. mīcheam
sophomia t ageū pau
le t eustochio expla
nauerat. t alioz pha
rū explanationē diu
lētū misserat. loqui p
p metaphoram. q̄
vult erponēti labo
rē resumere. sic post
limiū sua resumit
postq̄ reuersus ē de
captiuitate. q. d. iū
omis. op' istud ac si
ēem i captiuitate de
rēt. s̄ mō ppono re
petere quāsi libertas.

T omis. iā diu op'. q̄s
qd̄ā postliminio repeteret
pseri cū t admirabil'sa
ct' q̄ vir pāmachi'. b̄ id
lēis flagitet t nos ad pa
triā. festinātes. mortifi
cos syrenaz cāt' surda d
beam' aure transire.

V Explicit. plogus. In
pit argumentū.

T Iesus fili' naue t
pū dñi nō solū in
gestis ver̄ etiā i
noī gerēs trāsit iordā
hostiū reḡ subuertit. diu
dit terrā victori pplo t

petere quam libertate
ti donar^t ab alijs occupationib^o expediu^r. ¶ Pre-
serti. i. p^cipue vel marie, aduerbiū ē, et d^r a p^sertu^r p^ser-
tim, sic a tractu^r tracti teste pristano. p^seroris. d^r a fse-
tete. vel p^r alijs ferere. p^sertim. i. p^rterea affectio causal^r
ē teste donato, b accipit p^r p^cipue. vñ dic^r. Decreum^r
explanationem p^rphar^r i. lare. ¶ Presertim csi rc. fla-
git, i. expostulet, vide alias significatioes s^r opusculo
s^r vocabul^r biblie. s^rile pāmachū fil^r fuit pauline soror,
i. eulochij t bleille. s^rile tres filie paulie legunt^r iepla
ad pāmachū d dormitione pauline vbi h^rero. m^rediat
pāmachū dices. Nobis post dor^rmitione somniq^r
pauline pāmachū monachū ecclia pepit. nunc mītri
monachi sapientes, potentes, nobiles, q^rb cūcīs pāma-
chū sapientio potētio. nobilis. q^rb credetet. vt sū-
lū, p^r nepos t fusiani germinis dec^r iter purpuras sena-
tor^r furua tunica pullat^r icederer, t no erubesceret oculi
los sodalit^r, vt deridet^r ipse derideret rc. ppter h^r d^r h^r
Admirabul^r. i. admiratiōe t oī lande dign^r ad cul^r peti-
tionē h^rero, m^rediat^r e sup osce. iohel^r t amos. abdu-
zionā sūc dic glo, sup abacuh. ¶ Et nos ad pa, ce-
lestē, a Feliñatēs, ad Heb. iiii. Felinatēs^r ignedi ut
b Portiferos sy. cā. rc. Syrena sy. t h^r sy. illa reque-
ren, tens, mōstrū marinū ē, q^rd dulcedine sui cāt^r nau-
gates attrabit ad loco piculosa, submergiq^r facit. vñ
d^r a syren q^rd cāt^r, p^r syrenas intelligit emulos ei facie
blādiciēs, t p^r adulatiois dulcedine a labore iterpādi^r
ad occiositat^r piculū trahere cupiētes q^rp blādicias ap-
pellat cāt^r moniferos q^r sepe p^r eas spūali^r occidit in
cautio. glosas cāt^r deveni^r surda aure trāsire, mōs p^r
eis a bona opatiōe desistere. ps. Ego aut rāg^r surd^r no
audiebā rc. Idē. Et fact^r sum si hō nō audies. i. tales
blādicias nō curās plus q^r si nō audire. L^ro.

Terplacit diligens explanatio isti plogi.
Postulatis dico, dly, sup li, iosue icipit
Herodotus eos et platabis eos i more
reditaris meo. Ero, cv, secundum heb, a li, iosue
icipit libri ppiales, ut p 3 p 111ero, i p

logo sup libros regni, scdmbo divisionē quā posui i pī
cipio Beñ. & q̄ cōrper ponit ab expositoribꝫ nris ab ipo
incipit libri hystoriles. sic enim i libris legaliū describit
tur ratio legi, & ex explicatio i pīlo sub cultu vni' dei
adunato, put parvū i pīcūlū libroz legaliū q̄ sunt quin
q̄ libri mīnimi. sc̄ in

singlas vrbes, viclos motes, flumia, torrentes atq; confinia, ecclie celestisq; hierlm spualia reg; descri

In cipit liber iosue (bit

Tra
Cap. I.
Ecclia est p^o morte in os si serui dñi et loquere dñs ad iosue filiu nun mistru moysi, et diceret ei. **A**iosu s^uus me^o mortu^e est. **S**urge et traxi iordanem istu tu et ois pp^ols tecu, in terra qua ego dabo filiis isrl. **O**mni locu que cal-

tineat i sacra scripture de' absolute est subiectu' in libris
aut ptrialib' sacre scripture de' est subiectu' sub determinis
nata rōne scdm h libri illegales p̄t dicti generale d' deo
lege dāre. Is ab iuicē dividant p̄ actione hui' rōnis. et
sat patuit i p̄secutio' victor libroy, sili libri historia
les d' deo gesta pli' isti' dirigēte iter q̄ primū est terre p̄
missionis ingressus, ut dictu' ē q̄ deo actore fact' ē, et
patebit i p̄secutio' buis libri, et h̄ ē qd' finit p̄dicti i v̄
bo p̄posito p̄ moysen Ero. xv. introductes eos tc. In
q̄ qd' v̄bo p̄cessus hui' libri describit i generali, q̄ p̄v
mo describit terre p̄missionis deo actore acquisito cū d'.
Introduces eos, sedo acq̄sire possessio' cū d'. Et planta
dis eos, tertio possesse d'cino cū d'. In mōte hereditati
tis tue. Lūc ei de' filios, isti' i terra p̄missionis irrodunt
q̄s ad lgrellum eorū ags iordanis succavit, vt h̄ i. vi. ca
Lūc eos etiā ibidē plātauit q̄s p̄ iousue telezaz singu
lis tribub' possesiones determinatas assignavit, vt p̄
i. viii. c. Lette ro posseste adiutorio designiat cū d'. In mō
te hereditatis tue, tu q̄ terra p̄missionis motuosa cū al
tior alth' terri sibi adiacētib' tu q̄ i hie'lm q̄ metropo
lis ē i terra fundatu' fuit trpli' i mōte moria, vt h̄
p̄. Para. vi. ca. vbi figura diuin' cult' tāq̄ hereditas p̄
pria, q̄git scdm p̄dicta liber iousue dimicat. Quia p̄io
determinat d' terre p̄missionis itroui, sedo d' multipli
cōfictu' ca. vi. tertio d' terre diuīsio' et hereditatio ob
tētu' ca. viii. q̄to d' ducis ordinatio' et obitru' c. xiiii. Et
ca primū p̄io acies disponuit, sedo explorato' es trāl
mūrūt ca. q̄. tertio ad loca explorata' filii isti' igitredis
unf. c. xii. Lūc primū p̄io fit ipi iousue, dei mādatū st
et iousu' scdm mādatū executo' ibi. Precepit p̄giosue
d' terra p̄missionis capieda, sedm, de ipa diuidēda, ab
loforare i isto, tertiu d' lege suanda ibi. Lōforare ḡ.
Lūc primū sic d'. a Et fa' ē post mor., mor., i q̄ no
tar tps i q̄ i' a mādata facta sunt iousue, s. post iousu'
moysi, et aī finimū luc' mor., et i' q̄ durauit, rite, dieb' y
et d' deu. vi. Quia mādata ista tet̄a sunt iousue a d'io